

Aspens naturstig

Botkyrka kommun

INVENTERINGSRAPPORT

Datum: 20/7 2016 och 9/8 2016

Inventerare

Sofia Arnsten,

Projekt

Naturen på lika villkor

Utförare

Naturskyddsföreningen i Stockholms län

Fotograf om inget annat anges är Sofia Arnsten.

Detta är ett gemensamt projekt mellan Botkyrka kommun, Stockholms läns landsting, Länsstyrelsen Stockholms län och Naturskyddsföreningen i Stockholms län.

INFORMATION OM OMRÅDET

Inventerade webbplatser

botkyrka.se
hagelby.se

fritidsnatet.se
t-d.se

naturkartan.se
visitbotkyrka.se

Information om Aspens naturstig på finns på kommunens hemsida och VisitBotkyrka. Ingen information på de andra webbplatserna. På hagelby.se finns information om parken.

På VisitBotkyrka finns samma information som i foldern.

På kommunens hemsida informeras följande om naturstigen.

- Parkering och busshållplats finns vid Hågelby: Komplettera informationen med vad busshållplatsen heter och vad numret är på bussen som åker dit.
- En anpassad parkering finns vid Lindhofs gård. Skriv att en parkering även finns vid Hågelbyparken. Kontrollera om adress till området finns hos Färdtjänst.
- Det finns lite information om vad man kan uppleva längs naturstigen. Det står även att den är drygt 7 km lång och orangemarkerad. Komplettera informationen med hur lång den anpassade delen av stigen är.
- Stigen är markerad med både lätta och medelsvåra sträckor. De lätta sträckorna ska vara anpassade för personer med begränsad rörlighet och för barnvagn.
- Det står att två bryggor och två grillplatser finns i området. Det bör framgå hur pass tillgängliga dessa är för olika målgrupper.
- Vid Hågelby finns café och toaletter. Komplettera gärna informationen med hur tillgängliga dessa är och om att det finns handikapptolett.
- Det går att ladda ner en folder från hemsidan för mer information. Det går även att hämta på kommunens medborgarkontor, bibliotek och på caféet vid Hågelby.

Texten på hemsidan ska vara skriven på lättläst svenska. Råd och tester för utformning finns hos Språkrådet och Centrum för lättläst. Det finns ett gratis webbverktyg, läsbarhetsindex (LIX) som kan användas för att få en uppfattning om hur lätt eller svår en text är att läsa.

Informationen på webbsidan kan läsas upp om man laddar ner ett program. Vid inventering av hemsidan försökte jag få just sidan om Aspens naturstig uppläst för mig, men jag förstod aldrig hur det fungerade. Hur får man verktyget till just den sidan jag vill få uppläst? Om jag som synskadad går in på hemsidan verkar det vara omöjligt att hitta till och installera programmet.

Det finns information om hur man kan förstora och förminska webbsidan för att bättre kunna se texten. Kontrollera gärna om informationen är anpassad både till Apple och Windows.

Översätt informationen på hemsidan till teckenspråk.

Ingen information om området finns på fritidsnatet.se, naturkartan.se eller visitbotkyrka.se. Jag hittar inte heller någon information om Botkyrka i Tillgänglighetsdatabasen, men det verkar som om kommunen varit del av databasen tidigare.

Information om hur en anpassad sida bör se ut finns på sidan 14.

För att få mer information om Aspens naturstig kan man ladda ner en folder i pdf-format från hemsidan botkyrka.se. Lägg ut i ett tillgängligt format. Det finns så kallade tillgängliga PDF- och Word-filer. Men se även till att ha all viktig praktisk information på själva sidan, även en karta över området. Sedan kan det utöver den finnas en bifogad folder att ladda ner och skriva ut, eller för att veta mer.

Tryckt material, folder om Aspens naturstig

I foldern finns mer information om områdets natur och historia. En karta finns som visar stigens sträckning, rast- och grillplats, bryggor, spänger, informationsskyltar etc. I kartans legend står det att under sommaren finns en tillgänglighetsanpassad toalett under caféets öppettider.

Skriv ut namn på busshållplats och nummer på den/de buss/ar som stannar där.

Det står att sträckan runt sjön är drygt 7 km men inte hur lång den anpassade sträckan är.

Bra att stigen på kartan är markerad med lätta och medelsvåra sträckor. De medelsvåra sträckorna är markerade med orangea prickar. De lätta sträckorna är markerade med orangea prickar med svart ring runt. För att göra skillnaden ännu tydligare bör olika färger användas.

Det vore även bra med en definition av vad som är lätt och vad som är medelsvårt så att en person ska kunna avgöra om denne kan vistas på platsen.

Det bör framgå om bryggorna och grillplatserna är tillgängliga.

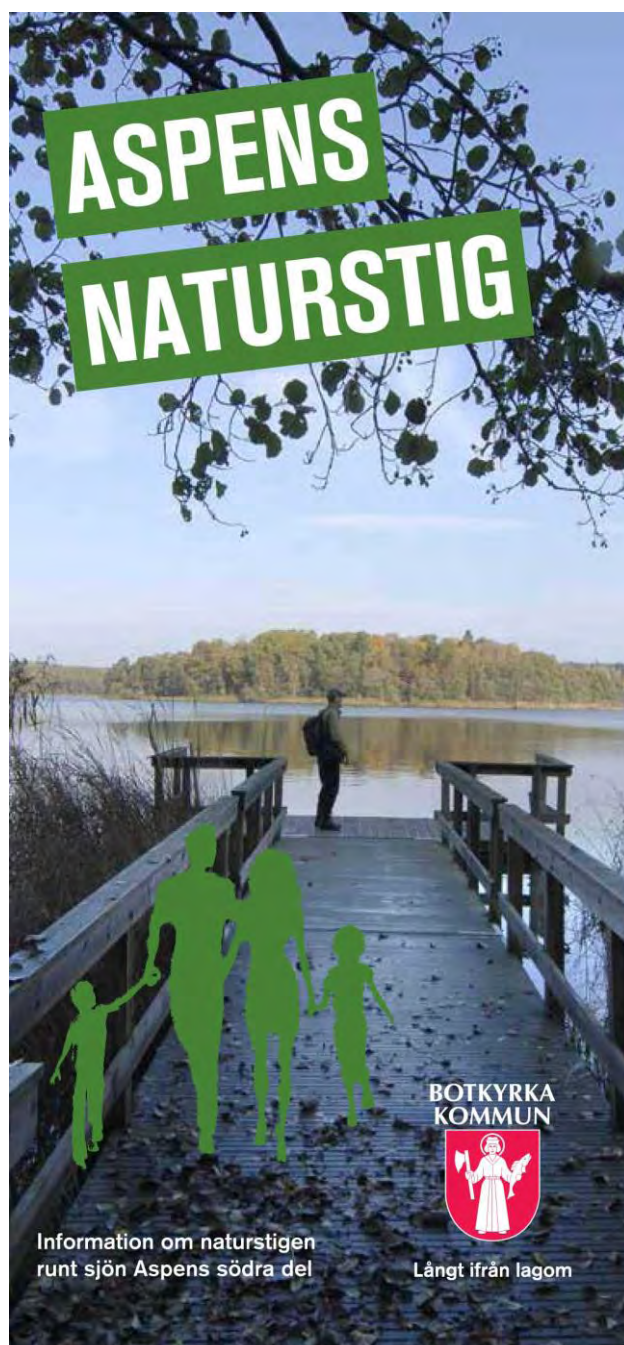
Texten är skrivet i ett typsnitt som har seriffer viket är bra. Svart text på vit bakgrund är också bra för kontrastens skull. Ett stycke är skrivet i röd text. Ändra gärna detta då röd text är svår att läsa för färgblinda och för dem som behöver större kontraster. Använd då hellre fetstil eller stora bokstäver för att markera viktigt innehåll.

Kontrollera gärna om språket i foldern är lättläst med hjälp av webbverktyget läsbarhetsindex (LIX).

Texten är liten. Om det går - gör foldern i fler sidor. Då kan varje punkt få större text. Och mer bilder kan läggas till för att underlätta förståelsen för svåra ord som stätta, runsten, domarring och parstuga. Lägg för varje punkt också gärna in hur lätt eller svår sträckan dit är. Vilket underlag kan man förvänta sig?

Kontaktinformation till kommunen finns i foldern. Bra.

Texten bör översättas till punktskrift. Kartan kan göras taktil. Informationen bör även översättas till teckenspråk. Lägg in en QR-kod som länkar till ett klipp där informationen översätts.

PARKERING

Bild 1: Entrén till Hågelbyparken

Bild 2: Norr om Café Anna Giertz

Bild 3: Vid Café Anna Giertz

Bild 4: Parkering vid Lindhovs gård.

Anpassade parkeringar finns vid entrén till Hågelbyparken, vid Café Anna Giertz och vid Lindhovs gård. I foldern är endast parkeringen vid Lindhovs gård markerad som anpassad parkering.

Aspens naturstig går genom Hågelbyparkens så skriv gärna ut att anpassad parkering finns vid entrén. De fyra parkeringarna är ca 3,5 m breda och ligger i nära anslutning till entrén (bild 1). För att en rullstol ska kunna tas in från sidan med ramp eller lift bör parkeringsplatserna vara 5 meter bred. Men här skulle det räcka med 4 meter då gångytan bredvid kan användas. Lägg till vägvisande skyltar mot entrén och naturstigen för att underlätta för personer med svårigheter med orienteringen.

Förse gärna parkeringen strax norr om Café Anna Giertz med anpassad parkering (bild 2). Parkeringarna bör vara 5 meter breda och färgmarkeras så att andra besökare vet hur mycket utrymme som ska lämnas. Underlaget behöver fixas till med stenmjöl (krossat berg i kornstorlek 0-4 mm). Placera ut vägvisande skyltar.

Själva caféet har en anpassad parkering (bild 3). Skriv gärna ut det i foldern. Den skulle behöva breddas till 5 meter och färgmarkeras. Parkeringen har ingen lutning. Underlaget behöver jämnas till och förbättras med stenmjöl.

Det finns även en parkering vid Botkyrka ridsällskap. Här vore det bra om anpassad parkering fanns eftersom det är nära till entrén in till Ekholmens naturreservat.

Parkeringen strax norr om Lindhovs gård (Bild 4) ska enligt foldern om naturstigen vara handikapparkering, men på plats finns inga skyltar som markerar detta. Sätt upp skyltar och färgmarkera. Underlaget är rullgrus och behöver förbättra med stenmjöl. Placera ut vägvisande skyltar som visar både riktning mot och avstånd till naturstigen. Sätt upp en informationsskylt om naturstigen här.

För att ta sig till naturstigen härifrån är det först en brant stigning upp till Lindhovs gård och sedan en brant backe med en lutning på 9° ner mot den tillgängliga spången. Det kan vara svårt för manuellt drivna rullstolar. Om möjligt vore det bra att anlägga en anpassad parkeringsplats närmare den tillgängliga spången (se karta på sid 15).

ATT ORIENTERA SIG I OMRÅDET

Skyltar i Hågelbyparken

Bild 5: Anslagstavla

Bild 6: Skylt med blandad info.

Bild 7: Karta över området

Bild 8: Riktningsvisande skyltar i parken

Aspens naturstig går igenom Hågelbyparken varför vi valt att inkludera parken i inventeringen.

Till höger om entrén till Hågelbyparken finns en stor anslagstavla. Här finns vid inventeringstillfället information om olika föreställningar och information om naturstigen (Bild 5). Informationen om naturstigen syns knappt bland all den andra information som finns där. Gör gärna en egen skylt över naturstigen, se exempel på sid 8.

När man passerat grindarna finns det en skylt som har en liten karta över området (Bild 6 och 7). Kartan är otydlig med liten text. En stor översiktskarta behövs som visar var man befinner sig nu. Markera ut var man hittar områdets olika sevärdheter och Aspens naturstig samt var man hittar toaletter, café och restaurang.

En bit in i parken finns skyltar som visar riktning, men saknar information om avstånd (bild 8). Komplettera med att lägga till avstånd till olika sevärdheter. Placera gärna vägvisande skyltar direkt vid entrén. Det är viktigt för personer som har svårt med orienteringen att veta i vilken riktning man når vad och dessutom hur långt det är dit. För synskadade personer behövs ljudstöd eller ledstråk för att hitta de olika sevärdheterna och även till naturstigen.

För synskadade behövs taktila kartor. För hörselskadade behövs informationen översattas till teckenspråk.

Vid busshållplatsen finns ingen skyltning till Hågelbyparken eller naturstigen. För att underlätta för personer som har svårt med orienteringen vore det bra med en tydlig skyltning härifrån (bild 9).

Bild 9: Busshållplats

ATT ORIENTERA SIG I OMRÅDET

Forts. Skyltar i Hågelbyparken samt övriga skyltar

Bild 10: Infoskylt om Hågelby

Bild 11: Skylt vid 4H-gården

Bild 12: Anslagstavla

Bild 13: Skylt om gravfält

Bild 14: Vägvisande skylt mot grillplats

Det finns en liten informationsskylt om Hågelby gård vid sidan av gångvägen till entrén (bild 10). Skylten är 100 cm över marken och själva skylten är 15*21 cm. Skylten är i blänkande silver/metall och texten är i svart. En mindre, lutad skylt bör mäta 70 cm i höjd. Det bör vara tydligare kontraster samt större text och skylt. Helst i ett material som inte blänker.

Skyltarna vid 4H-gården ser ut att vara riktade till barn, men sitter alldeles för högt för att ett barn ska kunna läsa dem (bild 11). Sänk skyltarna rejält.

En bit ifrån caféet finns en anslagstavla där bl.a. info finns om naturreservatet och om naturstigen (bild 12). Precis som för den andra anslagstavlan rekommenderar vi att man gör separata skyltar, en för reservatet och en för naturstigen. Markera var man befinner sig på kartan. Sätt upp vägvisande skyltar så man vet åt vilket håll man ska gå för att hitta till områdena.

Vid Botkyrka ridsällskap finns en skylt som informerar om ett gravfält från järnåldern (bild 13). Flytta gärna ut den till gångvägen så att även personer som inte har möjlighet att nå skylten som den är placerad idag kan läsa om gravfältet.

Det finns en liten riktningsvisande skylt som pekar mot grillplatsen som ligger nära ridsällskapet (bild 14). Fyll i infräsningarna med svart färg så blir den tydligare.

ATT ORIENTERA SIG I OMRÅDET

Aspens naturstig och Ekholmens naturreservat

Bild 15: Skylt om naturstigen norr om Lindhov

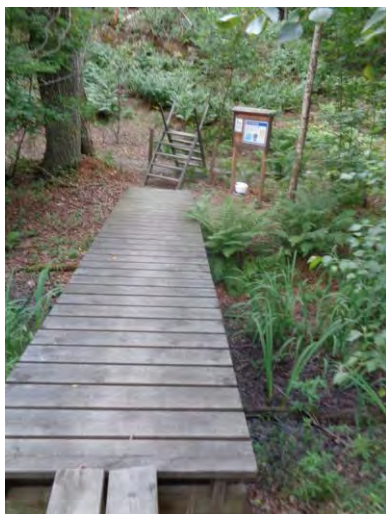

Bild 16: Skylt om Ekholmens naturreservat vid Betesholmen

Bild 17: Närbild reservatsskylt

Bild 18: Vägvisande skyltar i Ekholmens naturreservat

Förutom i Hågelbyparken finns en skylt för "Aspens naturstig" om man går längs med bilvägen norr om parkeringen vid Lindhovs gård. (bild 15) Den är inte logiskt placerad, den skulle passa bättre vid parkeringen. Vid parkeringen bör placeras vägvisande skyltar mot stigen. Skylten är otillgängligt placerad, det går inte att komma fram till den med rullstol. Flytta skylten närmare vägen eller gräv ut marken framför skylten så att besökarna inte står i vägen för ev. trafik när de läser informationen.

Längs naturstigen finns fyra skyltar för Ekholmens naturreservat. En i vardera änden på spången som leder ut i reservatet, en ute på Betesholmen och en vid Botkyrka ridsällskap. De är logiskt placerade, men svåra att komma intill på alla fyra ställen. Marken framför de två skyltarna placerade vid ändarna av spången och vid ridsällskapet kan fixas till så det är lätt att komma ända fram. Skylten vid Betesholmen kan enkelt flyttas närmare däckspången (bild 16).

På reservatsskyltarna finns en karta över reservatet samt information om området (bild 17). Kartan visar inte var man befinner sig just nu eller hur spången går genom området. Det skulle lätt kunna åtgärdas genom att placera infoskylt om Aspens naturstig bredvid reservatsskyltarna. Skriv ut hur lång spången är och var bänkar och vilplan finns.

Vid korsningen ner mot Betesholmen finns vägvisande skyltar (bild 18). Jättebra med avstånd till Lindhovs gård och Hågelby. Infräsningarna behöver fyllas i med svart färg. Komplettera gärna riktningsskylten in till reservatet med avstånd till Betesholmen.

ATT ORIENTERA SIG I OMRÅDET

Allmänt för alla skyltar och goda exempel

Allmänt för alla skyltar:

- De är för höga. Gör dem lägre. Mitten på skylten ska vara 135-140 cm över mark. Lutande skyltar ska mäta 70 cm över mark.
- De flesta skyltarna blänker vilket gör dem svårlästa.
- De är för små. Gör karta och text större.
- Markera gärna på kartan hur långt det är till olika målpunkter som gjorts på kartorna för Stendalspromenaden.
- Tillämpa gärna den lösning som gjorts för Mälarpromenaden där skyltarna vid olika målpunkter ger information om det område man är i just då. På så sätt kan den information som finns på skyltarna kortas ner vilket är bra för dem som har svårt att ta till sig information om det finns för mycket text.
- Översätt texten till teckenspråk och lägg till en QR-kod som länkar till ett videoklipp med översättningen (bild 20).
- Översätt texten till punktskrift eller lägg till audiell information.
- Gör taktila skyltar med punktskrift längs stigen (bild 21).
- Kontrollera gärna om språket på skyltarna är lättläst med hjälp av webbverktyget läsbarhetsindex (LIX).
- Vägvisande skyltar ska visa riktning och avstånd. Många skyltar behöver kompletteras med avstånd. Komplettera gärna även med tydliga symboler (se bild 22).
- Vägvisande skyltar behövs vid varje vägskäl.
- De vägvisande skyltarna är svåra att läsa, inifräsningarna behöver fyllas i med svart färg (se bild 18).

För att underlätta vägvisning för synskadade kan ljudkällor användas, t.ex. vindspel eller bjällror. Viktigt är dock att ljudkällan inte stör naturupplevelsen för andra.

Bild 19: Lutande skylt.
Foto: Länsstyrelsen Örebro län

Bild 20: Skylt Sommarro naturreservat, Örebro. Punktskrift, QR-kod till teckentolkning.

Bild 21: Taktil karta och punktskrift.
Foto: Beng A Lundberg

Bild 22: Vägvisande skyltar med symboler.
Foto: Mai Almén.

CAFÉ ANNA GIERTZ

Hur ser det ut idag? Och förslag på åtgärder.

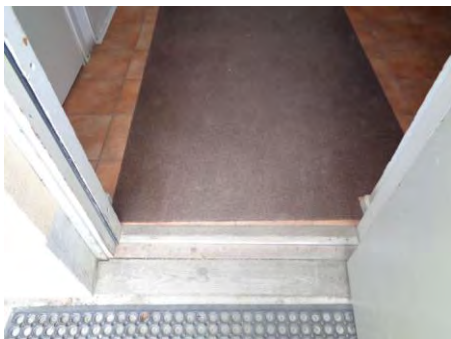

Bild 23: Tröskel in till Café Anna Giertz

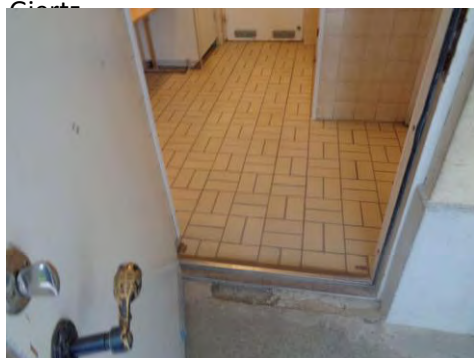

Bild 24: Tröskel in till toalett.

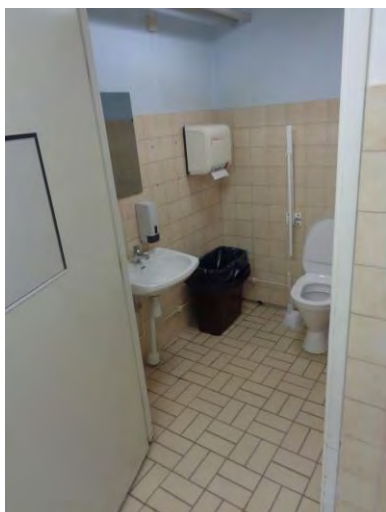

Bild 25: Fri golvyta toalett

Bild 26: Tillgängligt dass Skuleskogens nationalpark.
Foto: Camilla Näsström

Bild 27: Tillgängligt dass naturreservatet Rotsidan.
Foto: Erika Hedhammar.

Underlaget vid ingången från parkeringen (se bild 3) behöver åtgärdas. Det är rullgrus fram till dörren. Hårdgör med stenmjöl. Därefter är det en liten tröskel in i byggnaden (bild 23). Bygg gärna en ramp över den så man inte behöver åka till den andra ingången om man kommer med rullstol.

Vid caféets andra ingång är det en ramp som är lång och fin med bra lutning. Det är dock rullgrus från gångvägen till rampen vilken inte går att varken gå eller rulla på om man behöver anpassning. Hårdgör med stenmjöl.

Vid caféet finns en anpassad toalett som är öppen när caféet är öppet. Det är svårt att komma in till toaletten pga. en tröskel (bild 24) och pga. att dörren in är trög att öppna. Bygg gärna en ramp över tröskeln och åtgärda den tröga dörren. Den fria golvytan precis utanför toaletten är 1,2 meter mellan vägg och dörr. Inne på toaletten är den 0,6*0,7 meter (bild 25). För en anpassad toalett bör den fria golvytan vara 2,2 meter i diameter för att personer i rullstol lätt ska kunna vända. Det befintliga skötbordet går inte att använda för en person som sitter i rullstol. Larm saknas. Det bör finnas både ljudande och blinkande larm.

Det finns sommartoaletter i området, men ingen som är tillgänglighetsanpassad. Anlägg gärna en sådan enligt riktlinjer som finns på sidan 14. Exempel på dass bilder 26 och 27.

HUR SER NATURSTIGEN UT?

Hågelbyparken - Ekholmens naturreservat

Bild 28: Träspång i Ekholmens naturreservat

Bild 29: Däckspång vid Ulvudden i Värmland.

Foto: Länsstyrelsen Värmland.

Bild 30: Exempel på grind
Foto: Fabian Mebus

Bild 31: Exempel på stätta
Foto Fabian Mebus

Vid Hågelbyparken är marken platt och underlaget bra. Vägen mot Botkyrka ridsällskap likaså. Därefter blir det brant fram till Ekholmens naturreservat med lutningar 6 och 13 grader. Lutningen är större än rekommenderat för elrullstol. Men fastän det är svår terräng till reservatet borde reservatet göras mer tillgängligt.

Stigen i reservatet består stigen till största delen av träspånger (bild 28). De består för det mesta av tre plankor och har en bredd på 55 cm. På vissa ställen finns endast två plankor. På två ställen finns vilplan med bänkar vilket är jättebra. Ett vilplan till hade varit bra då spången är lång. Flera svåra passager finns. Spången upplevs som undermålig.

Denna typ av spånger är av begränsad nytta för personer med nedsatt rörelseförmåga, nedsatt syn eller balanssvårigheter. För att öka tillgängligheten rekommenderas däckspånger som är bredare. Helst ska gångytan ligga vinkelrätt mot gångriktningen. Bredden bör vara 1,8-2 meter. De bör förses med ett 6-8 cm högt avåkningsskydd som även kan fungera som ledstråk. Spångens början och slut kontrastmarkeras för att personer med synnedsättning ska kunna uppfatta en ändring i miljön. Bild 29 visar exempel på däckspång.

När man väl kommer ut till Betesholmen finns en övergång i form av en stätta (se bild 16). Det är svårt att ta sig över en stätta för många - personer med rörelsehinder, balanssvårigheter, nedsatt syn, äldre, småbarn m.fl. För att underlätta för så många som möjligt bör stättan ersättas av en grind (bild 30). Om det inte anses möjligt kan stättan göras mindre brant, förses med två brädor per trappsteg och kompletteras med handledare på båda sidor och halkskydd (bild 31).

HUR SER NATURSTIGEN UT?

Norr om Lindhofs gård

Bild 32: Svårforcerad del av naturstigen

Aspens naturstig består till stor del just av naturstig, få delar av stigen är tillrättalagd och den är svårforcerad på många ställen. Första delen av stigen norr om Lindhofs gård fram till bryggan är markerad som lätt. Därefter är leden markerad som medelsvår. Den medelsvåra delen efter bryggan är mycket svår. Här kan man inte gå om man har svårt att röra sig då stigen är brant på många ställen, trädskiktet är tätt och det är gott om rötter, stenar och andra hinder (se bild 32 och 33). Stora åtgärder skulle behövas för att tillgängliggöra denna del av stigen. Den här delen är inte tillgänglig för personer med rörelse- eller synnedsättning.

Den här sträckan känns mer som svår än som medelsvår. Komplettera informationen i foldern med att markera denna del som svår

Bild 33: Tätt trädskikt

HUR SER NATURSTIGEN UT?

Söder om Lindhofs gård

Bild 34: Backe ner mot naturstigen

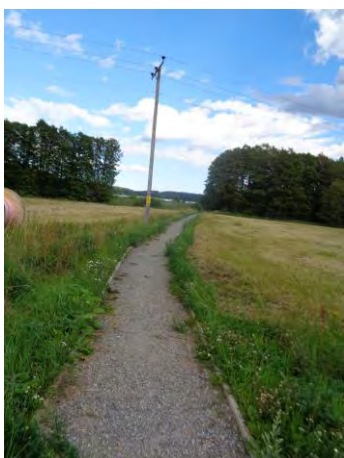

Bild 35: Stig innan den tillgängliga däckspången

Bild 36: Anlägg mötesplats vid däckspångens norra ände.

Stigen söder om Lindhofs gård är markerad som lätt ända tills däckspången slutar. Från parkeringsplatsen söderut är det dock först en brant backe upp mot Lindhofs gård och sedan en lång backe som lutar 9° ner mot naturstigen (bild 34). Detta bör markeras på kartan i foldern.

Stigen som leder ner från grusvägen till den tillgängliga däckspången är 130 cm bred och något överväxt (bild 35). Bredda och den gärna till 1,8-2 m om möjligt så att möte kan ske. Den är kantad med trälist som kan användas som ledstråk. Underlaget är rullgrus och bör åtgärdas genom att lägga på stenmjöl. Anlägg mötesplats vid spångens norra ände (bild 36) så att två personer i rullstol eller två personer med barnvagn kan mötas.

Däckspången är 1,3 m bred. Den lutar 4° i sidled på sina ställen. Åtgärda lutningen. Det finns vilplan med bänkar och plats för rullstol på två ställen vilket är tillräckligt. Vilplanen fungerar även som mötesplatser. Avåkningsskyddet är 5 cm högt (se bild 36). Om det gjordes 6-8 cm högt skulle det även fungera som ledstråk för en synskadad person med teknikläpp. Spången bör kompletteras med kontrastmarkeringar i båda ändarna.

Däckspången går i södra änden ner till en brygga. Lutningen ner till bryggan är 5-6°. Bryggan saknar en plank, det saknas även avåkningsskydd (bild 37).

Efter bryggan fram till Hågelby är stigen markerad som medelsvår. Stora delar består av rötter, stenar och tätt trädsikt. En del går igenom den blötaste delen av stigen där en spång ligger på flytelement. Det är inte speciellt kuperat varför det skulle gå att göra mer tillgängligt liksom Ekholmens naturreservat. Se rekommendationer för däckspången på sid 10. I östra delen av våtmarken finns en stätta (bild 38). Gör gärna om den till en grind, se rekommendationer på sid 10.

Bild 37: Brygga i södra änden saknar avåkningsskydd.

Bild 38: Stätta östra delen av stigen innan Hågelby gård

RASTMÖJLIGHETER

Bänkar och grillplatser längs naturstigen

Bild 39: Bänk Ekholmens naturreservat

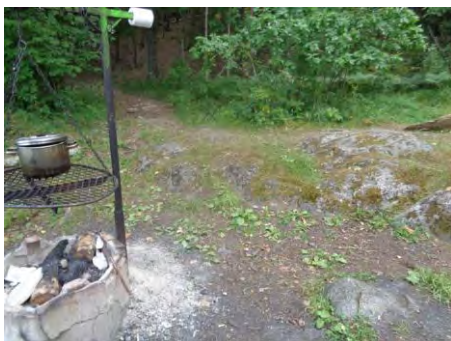

Bild 40: Grillplats nordväst Skårdal

Bild 41: Grillplats nära ridsällskapet

Bild 42: Grillplats i Hågelbyparken

Det finns gott om bänkar i Hågelbyparken, men för få längs med själva naturstigen. Det är viktigt att tänka på sittplatser för personer med nedsatt rörelseförmåga - mellan var 100 till var 250 meter är en bra riktlinje. Ju svårare terräng desto tätare bör bänkarna stå. Det bör även finnas bänkar i anslutning till målpunkter, t.ex. vid informationspunkterna.

Markera gärna ut på kartan i foldern var bänkar finns.

En bra bänk bör vara mellan 45-50 cm i sitthöjd och armstöden placerade 70 cm över mark. De bör även vara utrustade med arm- och ryggstöd.

I Ekholmens naturreservat finns bänkar vid två ställen (bild 39). Bänkarna är bra utformade förutom att de vid båda ställena saknar ryggstöd. Längs med den tillgängliga spången söder om Lindhofs gård finns bänkar vid två ställen liknande dem i reservatet. Den ena har dock ryggstöd. Det är bra med plats för rullstolar bredvid bänkarna vid alla platser.

Det finns en grillplats nere vid vattnet sydost om den tillgängliga spången, nära Skårdal (bild 40). Det finns en annan grillplats vid vattnet i närheten av Botkyrka ridsällskap (bild 41). De båda grillplatserna ligger såpass otillgängliga till att det vore bättre att välja annan plats för en tillgänglig grill om en sådan ska anläggas.

Sedan finns även en grillplats i Hågelbyparken (bild 42). Underlaget är rullgrus och behöver hårdgöras med stenmjöl. Bänkar och bord ser generellt bra ut, men det saknas platser för rullstolar vid bänkarna närmast i bild. Om bordskivorna hade förlängts på vardera ända hade plats funnits för personer i rullstol där. Längst bort i bilden finns ett bord med två öppna sidor där rullstolar får plats. Grillarna är för höga för personer som sitter i rullstol. Bygg gärna en tillgänglig grill (bild 43), se rekommendationer på sid 14.

Bild 43: Anpassad grillplats i Vedyxaskogen, Uppsala kommun. Foto: Magnus Mattisson

UTFORMNING AV SERVICE...

Utformning av anpassade webbplatser

Väl utformad information på kan underlätta för personer att komma ut i naturen. Personer med kognitiva funktionsnedsättningar har stort behov av att kunna förbereda sig. Om de kan skaffa sig en bild av vad de kan förvänta sig underlättar det för ett aktivare friluftsliv.

En tillgänglig webbplats bör innehålla följande information:

- Hur man tar sig till området.
- Vad man kan göra inom området.
- Vilka upplevelser man kan förvänta sig.
- Längd på leder,
- Om det finns servicebyggnader (med tillgänglig toalett) och andra anläggningar och hur dessa är utformade.
- Hur terrängförhållandena är och om det finns hinder i terrängen till exempel i form av branta lutningar eller trånga passager.
- Vilken GPS-adress området har.
- Hur mobiltäckningen är i området,
- Om det finns tillfälliga fel (exempelvis att den tillgängliga toaletten är ur bruk, räcken borta vid led eller annan viktig tillfällig information)

Extra plus i kanten ger möjlighet till att göra virtuella besök. Riktigt bra är även om man kan få tillgång till digitala kartor som visar var man är på kartan, ortnamn i närheten, vägnummer, busshållplatser, parkeringsplats, lutning på leder och ramper.

Webbplatsen bör vara anpassningsbar att att man kan få informationen uppläst för sig eller anpassa den efter sina behov, t.ex. översättning till teckenspråk.

Att tänka på är att texten bör presenteras på ett enkelt och tydligt sätt så att den förstås av så många som möjligt. Språkrådet har tagit fram råd och tester för att förbättra språket. Det finns ett gratis webbverktyg, läsbarhetsindex (LIX) som kan användas för att få en uppfattning om hur lätt eller svår en text är att läsa.

Utformning av anpassade toaletter

Om det inte finns tillgång till el är det viktigt med ljusinsläpp utan insyn. Dörren ska vara lätt att öppna, stänga och låsa. Den fria dörrpassagen bör vara 0,9 m bred. Plats för rullstolar att vända måste finnas både utanför och innanför, minst 2,2 meter ska den fria ytan vara. Dörren bör på insidan ha ett draghandtag 0,8 m över golv. Tröskel bör ej finnas. Dörren bör kontrastmarkeras så att personer med nedsatt syn och personer med nedsatt kognitiv förmåga lätt kan orientera sig. Den fria ytan på ömse sidor av toalettstolen bör vara 0,7 meter så att assistenter ska kunna få plats. Toalettstolen måste vara stabil och möjlig att komma tätt intill med en sitthöjd på 48 cm. Armstöd ska var upp- och nerfällbara. Överkanten ska vara 0,8 m över golv och 0,6 m från toastolen. Toalettppapper bör kunna placeras lättåtkomligt på båda armstöden. De ska vara lätta att hantera och sakta glida ner. Om skötbord installeras ska de kunna användas av personer i rullstol. Placeras bäst på 0,75-0,8 m över golvet. Tänk på att golvytan kan behöva göras större om skötbord installeras.

Utformning av anpassade grillplatser

Underlaget runt en tillgänglig grillplats ska vara jämt och fast. Ytan bör vara så öppen som möjligt så att det finns gott om vändyta för rullstolar. Vändytan bör ha en diameter på två meter. Utformningen av själva eldstaden bör vara sådan att det går att komma nära även om man sitter i rullstol. Idealt vore om eldstaden smalnar av mot foten så det blir lättare att komma intill. Grillgallret bör då ha en höjd på 0,7 m över mark. För att slippa luta sig över het glöd bör gallret fästas på en stång och vara svängbart i sidled.

Om eldstaden inte smalnar av mot foten bör gallret ha en höjd på 0,5 m över mark. Området runt eldstaden bör vara fri så att personer i rullstol kommer fram.

Naturen på lika villkor

Svårighetsgrader vad gäller lutning på Aspens naturstig

Grönt = lätt. Lutning 0°-3°

Rött = medelsvårt. Lutning 4°-6°

Svart = svårt. Lutning 7°-12°

Tillgängliggör Ekholmens naturreservat med
förbättrad däckspång och åtgärda övergång
till Betesholmen

